

ԱՎԱԹՐԻԱ ԻՄԲԼՐԱԹՅՈՒՆՆԵՐ

Պոլսնաւոն իւր պէշ սենէ ազատմամ-
լէնսինին խարապիլէթ եիւզ իւնտէն
հէման թէհլիքէտէ պուլսնան Ավսթ-
րիա իմբերավթօրուղու, Սառուվա մու-
հարէպէսի սիլէնսինտէն, այըլըպ, պու-
կիւն էվրօպատա մալիլէսի Եօլսնտա
օլան տէվէթէրին սըրաաընա կէմէյէ
պաշլամըշ տըր :

Մատուցած մուհարեպէտիս, Ավսթրիա խմբէքաթօրունու սերպէսթիյէթ եօլունու ելէ ալմահա մէնպուրիթտի: Խարիճի բօլլթիդասընտա թէնեօր բէյտա իթմէք իչին, տախիլի կիւճլիւքլը իթիթամ վերմսի ելցմէ օլտու. պուշլարտան էն պաշլըմար Մաճարիթման մէսէլէնի իտի: Մաճարիթմանտա 9 միւհենա եազըն ահալի օլուպ, պունլար քէնտիլիլէ մախսուս բարլամէնթ, վիւքլա, օրտու վէ սալիր իմթիեալլար իթէմէքտէ իտիլի, 1848 տէ պիր առաւլք բէվլընիսինա չըգտըր լաքին րուսիս իմտաադը իլէ Ավսթրիա պունլարա խալլէ իսասարաթ վիրուպ, պիր չօլլար տարտը քէսիտի մէ ահո օռտարը տալի քէնտիլիքլընտէն գաշտըլար: Պու պահատըր միլլէթ պու կէնա շէտիտ մուամէլէտէն իւրքիւպ տէ նիլէթինտէն վազ կէլէճէք ելըտէ, նիլէթլընտէն պիր գաթ տահտ գապիլէնտիլէր, վէ Մատուցած մուհարեպէտինտէ հրւքիւմէթէ վազըա գարշը չըգաթտըր, լաքին իճապ իտէն եարտադը տա իթմտիլի վէ Ավսթրիա օրտուսունտէն եէնէնիսինէ սէպէպ օլտուլար:

Պ. Պապյոժ Ավսթրիա ապաշ լիւ-
քէլա օլուր օլմազ , Ետիմէ պու մխ-
էնի իւք էշ իմթի , վէ Մաճարիսմանա
այրը բարլամլոճ , այրը Եհլաճնամէ վէ
սայիր իմթի , ազ վերտիքտէն մաատա ,
Ավսթրի իմբերաթօրը Մաճառիսման
թաւուր կիյիպ , Մաճառիսման փատի-
շնը օլտու . տիմէք օլուր քի , Մաճա-
ռիսման , Ավսթրիա իմբերաթօրու ի-
տալիսիստի այրը պիր փսաիշաշնըք օլ-
տու :

Պու. տէֆա Մանասիան վէ Ս.վոթ-
րեա վէքիլիւրի պիր արայա կէլէրէք ,
կէէն 1868 սէնէսինին պիւտոնէսինին կէոզ-
տէն կէչիրմէքտէ աիրլեր ,

Մասնառխափան վեբիլլերի վիճակներ
կենտրոններին, իմպերատոր ի.բ. կի-
նի Ավարդի վեբիլլերին վե իբրին
կիննի պու վեբիլլերի գապուլ իտենդ
իտի իսե տե , Մասնառխափան վեբիլլերի
տիկեր վեբիլլերտեն աշաղա թուլթուլ-
մամադ իշին այն կիննե պապուլ օլուն-
տուգտուն մաստան , Մասնառխափան վե-
բիլլերին իբրավին պուլուն սերայա ա-
նափորանկա սասալն ընտա վե տիկերերի սա-
աթ ըն պիրտե տավիլ թունտուտ :

Սաաթ օնու վուրուր վուրմազ լծալթ
 օտաաքնն գարուսու աչլըզ, վեքի-
 ըր իլըր կիրտիքլըրնաե, իմըրաթօր
 էլէրի տօղրու կէւտի . վեքիլըրն ը-
 յիսի պիր նուլթօ օգուսուռ, վէ գրալ

տախի մոլխթ ասարէն ճէվապ վէրտի :

Ավսթրիա վեփելերի տախիպնի հ-
թիրամթէ գապուլ օլունաուգտան
մաստա, իմբերաթօրուն պունարա վեր-
տիկի ճէվապ, հէման տիկերլերէ վերտի-
կի ճէվապըն այնի լուղէթլերի իլէ խտի
Պու վեփայլթլեր շիմտի պրը պրը
գօմլթլերէ պէօլնիւպ իլլերինն տէ-
վամ իթմէքտի տրըրը : Մտմաուխան
վեփելերի տօթօրն գօմթլէյէ, լթագրմ
օլունաուգտան, եանի, պրերիյէ, պահ-
րիյէ, իտրիճիյէ վէ մալիյէ :

Ավստրիա տեղեթիւն մայիցեօն նէ
հալ քէսպ իրմիշ օլտուղունու աննա-
մազ իշին , ահայինին մայիլեւ տույ-
ղուլարընս միւրամաթ իթմէ քաղըմ
էկէլիք . պունն տաթի պիք Էէնի վու-
ղունթ թմաստք իտպիլիք :

Պոլնտան ագտեմ Վիեննանքն պան-
քերլիկի պիր գաւքիչնին եւտի վա-
հիտինտէ իտի : վէ քիմննին պու մաու-
տէ հագգընտա տավա իծմէկէ կէօյն
եօղ իտի : Ահալինին կէօղիւ Ավստրիա
իիիացալարընտա տօլայան ագճէտէ օլ-
մանըպ , խարիծտէ պուլունան ագճէտէ
իտի , լաքին իքի հըլտան պերու պու հայ-
քեամիլտէ տէ յիշիշիւր տիր . զիրա պան-
քերլեգ ԴՆԷ ԳԱՆՔՆ ԻՆԵՆ ԵՆՈՐԻՄԱՆԷ
տինտէն ալընըպ , շալկէյ վեռեկէ
տիր . շիմտի հասէսի 20 շիրայա գա-
տար օլարաւ պանքալաւ իհտաա օլուն-
մուշ տո : վէ պեք վազըմ գօրգուլա-
րազ րանքատի կիտէն քուշիւք սէրմա-
լէր , շիմտի սկոպէսլ տէրպէսլմ թէ-
տավիլէ չըգարրմիշ տրր :

Պունտանս պիր գաչ կիւն ագտւմ
ղաղթլթարուն պիրի պիր պէնտ տերճ
իմտի . պու պէնտ Քրէտի պանգասը
տիրէ,քթօրու ալէ,յհնտէ իտի իսէ տէ
տիրէ,քթօրուն իսմի վէ մմուրիյէթի
ւնչիքնար պէյան շունմամը իտի . լա-
քին ահալի պու պապտէ տիգգաթընը
արթըրմըր օլտուղունտան , պու Քրէտի
Պանքն տիրէ,քթօրու ալէ,յհնտէ օլ-
տուղու աննաչըտըր . պու զաթ պէչսէն
ագտեմ Համպուրկտան ճէլպ շունուպ,
պու պանքանըն տիրէ,քթօրուղունա
թայեթն օլմուչ իտի . պու մմուրիյէթ-
տէ իքի եըլ տուրտուղտան սօնրու քէն-
տի հիսապրնա պիր պանքա աւոր , վէ
պիր դաչ եըլ կէչտիկէնտէ պիր դաչ միւ-
նօն ֆիօրիէն սահպալ օլտու . պունտն
ալէ,յհնտէ եաղըլան պէնտտէ կէօթէ-
րիլէն լթէօհմէթ չու իտի քի , պու զաթ
իքի չըմէն տը ֆէր դումբանեպարընտա
տիրէ,քթօր օլուպ , հիսսէլէրինի քէնտի
հիսապրնա լիիացտան չըգարբպ սաթա-
րագ ֆիաթլարընը դրրոր վէ ունուզ ֆի-
նաթլէ եէնտտէն սաթմըն ալըր իմիչ .
եանի պուրանա ինկիւղարընք ֆագաթ
օրանա պիրնէվ հէլլէքնարըգ իմմիչ օ-
լույօր :

Պու տովայը թորաֆէյտէն հէր
գանդխի գազանըր իս գազանըն ,
մատոտ օնտա օլմայլպ , Վիէննատա պու
կէօնա պիր տավանըն եա հէնուզ վու-
գու պուլամամսը , վէ եախօտ վուգու
պուլմուզ իսէոէ , պու տէրէճէ ումուժ

ահալինին մերագընը ճեւպ իմ մեսինտէ
տիր :

Ահալի քննոր շախսի եւ ուսմամբ
իշխերնուէ, Լեզունիյէ պու տէրէճէ տիղ-
դաթ ու մէրադ իմօմիչ օլտուղու հա-
տէ, տէվլէթ մալիյսի Լեզունիսի հազ-
զընտա շիւրհէտիդ պունտան ազ եւ չոզ
տախի տիղգաթ վէ մէրազ իտէճէք
վէ պունուն իլէ Ալթիմիսնըն իապթա
մալիյսի, հայաթ քեսպ իտէպիլէճէք
տիր, վէ նաաըլ քի իշթէ պու տէֆա
Մաճաւիթան վէքիլլէրնին մալիյսի
գօմիթիսիտան լաննաշըրտղը իւղրէ,
1867 պիւտմէսիսնու աչրզ վէրտիքսն
մաաաա, ֆաղլա տտիի կէօպթէրմիշ
տիր, 1868 տէնսինին իրաաը իսէ 1867-
նիսպէթէ եիւղտէ եիրմի ֆաղլա պու-
մուշ տուր :

Թափյժ պու. ֆազլա հազդընտա շու.
դայթթ մէտհէ շապան նէթիհէյի վերբը.
• շէմիյէթի պէշերիյէնին սաատէթի հա-
ւինին մէնպար, • ետլընըզ սերպէսթի-
յէթլէ. քէմալէթլ վարապիլեր վէ Ավարթ-
րիա իլին էլզլմմ օլան շէյ ետլընըզ
պու իտի, • :

[illegible]

Ավստրիա քիլիս,սիննի րիսի սր-
ֆալթը իլէ Բաբա նէ բրէնս տիր , նէ
ճնէպի, իլա ստոնճէ Ավստրիալը
պիր բաբաս տըր : Ավստրիա, քիլիսէյի
վէ հիւ.քիւմլթի պիրիպիրինտէն այըրմըշ
տըր . վէ միււ.քիլէ գառունլարը , բուհ-
պանլարըն նէգարէթինտէն քեամիլին չը-
գարըլըշ տըր . պու մ.պտէլը իլէ ,
տիր Պ. Պայսթ , Ավստրիա եպիսկոպոս-
լարընընթմաստա թլ.ճէմիւ իտլճէք մէճ-
լիսէ կիթմէլերինի մէն իթմլգ , մաստմ-
քի , պունլարըն միւգա.քէրէլերի սըրմ
իւհհանի հուտուտու թլճասլուղ իթմէյի-
ճէք տիր : Լաքին պունլարըն մէշվէր.թ-
լերի հէր նէ զէման պու սինսըը կէլէր , վէ
Ավստրիա հիւ.քիւմլթիննի եհնի վաղ
իթմիլիի գառունլարըն գարշը պիր շէյ
նեաբարլար իսէ , օլ զէման հիւ.քիւ-
մլթի պունլարըն մէնինն տայիր թէրթիպ-
լեր էլէ ալմայա վէ եա մսուլիլթիթի
հանքեամընճա մուամլէյլ պուշլամայա
վէ եաիօտ ումում տինեեվի հիւ.քիւ-
մլթիլը իլէ իթմիթֆաղ իթմէյի պօրճլու
օլաճաղ տըր : :

Ավսթրիա պիւր եանտուն Բաւար իւլ
պաղլւլ օլան զէնճիլլէրինի զըրըպ վէ
տիկլը եանտան ժալ իյնսինին իսլաճընու
տէվաթ իթտիքճէ և միւսճըրընու Սառուվա
մուհարեպէսինտէն սոնալ նեմ զըրըմըր

Օլան պիրինճիլիք բայեսինի էլտե իտե-
ճէք տիր :

S U T L T B L

Ստորագարբնտա Զերբէւերին
էնլայի ույրունուզ հարէթլէրտէ
պուլունուզլարընը, վէ ֆազըր քէյ-
լիւլէրին բէք չօդ խասարընը մուծիպ
օքմադլըդա ճէւրաթի էլլէտիքլէրինի չօդ
տէֆա պիւտիքմիշիդ տիր: Պու տէֆա
օլ խուսուստա մուֆասաւ պիր մէք-
թուզ պլմըշ իսէք տէ, եհնէ այնի խըր-
սըլլըքլարտան վէ արըրլլըքլարտան
իւսարթէթ շէյլէր օլտպ, վէ զաթէն պիր
սուրէթի շաբաթ կիւնքի Մասիտէ օ-
գունմուշ պուլունունուզլունտան, տէր-
ճինտէն սարթը նազար իտլիրիդ:

[illegible]

— Պու բազար կ'ընել խառ քեց-
տէն եւտի նէֆեր Նէհուտի պիւր գաեը
զա պինէրէք կ'իտիպ Բեաղըտ/սանէտէ
էյլէնտիքտէն սանա կէրի տէօնտիւք-
լրինտէ, հէր նասըլ իսէ Պաբաղաճ նամ
մահէլլին էօնիւնտէ գաեըզլաբը տէվ-
րիլը վէ էթրաֆտան գաեըզըլաբ իմ
տաւա եէթիլտիքլրինտէն պէշ նէֆե-
րի գուրթուլուր իսէ տէ, իքի նէֆերի
զարգ օլուր :

— Գուլէ դարուսու թուլումպանդը-
լարընտան Մուշու Յակոբ ին ըֆիբի
խալիլ, բազար կիւնիւ արխամին ա-
ւթ իբի գարարլարընտա Աշգըլար մէյ-
տանընտա տուշամգտա իբէն, պեր
ֆահիշէտէն տուսեը պէյնէրէնտէ մու-
աըաղա զուհուր իտէր վէ մէրգումխա-
լիլ պըշաղընը Յակոբուն գարընտա սոզ-
ուուրունտան զաղըրսաղլարը տիշարը
չըգար, վէ Էօյէճէ Թագսիմէ գատտըր
կէլիը, վէ գահվէնին պիրիսինտէ տիւ-
շէր . վէ Պէյօղու մուլտասարըրֆըլը-
շըրտան խապէր ալընմաղին, անիտնէ
ճէրրահ Առագէլ Էֆէնտի Էկիթիշը,
վէ իճապը իբէթիլըրտան պաղըրտոգտան
սոնըա, ալ լէրնըը տայիրէ խապախա-
նէսինէ կէժնտէրիլի :

Հարիհի մերզոմ խալիլ ֆիրար է-
տէք իսէ տէ, տէրտէսթ իտիլըէք,
մահալէսէ իյգա իտիլիր:

— Սալը բաղարը բիշկեահընտա ,
 Էռովան նամսէյիս պիր բաշանըն աթը-
 նը ճուռնա կիւնիւ տէնիզէ սօգտու-
 ղունտա , հէր նասրլ իսէ տիւչէր զայպ

